

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ

ฉบับวันพฤหัสบดีที่ 12 เมษายน พ.ศ.2561

คอลัมน์ สก๊อปพิเศษ : แผ่นดิน!อาบพิษ จะหยุดได้หรือไม่

ศ.นพ.ธีระวัฒน์ เหมะจุฑา ผู้อำนวยการศูนย์โรคติดเชื้อ โรคอุบัติใหม่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งคำถามเมื่อกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กล่าวว่า “ยาฆ่าหญ้า...วัชพืช” ไม่มีหลักฐานว่าอันตรายต่อมนุษย์ และกำลังจะมีคณะอนุกรรมการตัดสินในเดือนนี้ ศ.นพ.ธีระวัฒน์ บอกว่า เป็นเรื่องประหลาดใจเมื่อค้นข้อมูลโดยใช้เวลาไม่มากปรากฏว่า มีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์และทางการแพทย์มากมาย ทั้งที่มีการติดตามผู้ที่สัมผัสกับสารเคมีเหล่านี้และเป็นการศึกษาในห้องปฏิบัติการในระดับเซลล์และในระดับยีน พบตรงกันว่า...สารเหล่านี้มีพิษในระยะยาวและก่อให้เกิดโรคทางสมองที่รักษาไม่ได้ ได้แก่ โรคพาร์กินสัน โรคสมองเสื่อม และอาจจะเกี่ยวพันกับมะเร็ง

ในปี 1985 ขณะที่ผมอยู่ที่โรงพยาบาลจอห์นส์ ฮอปกินส์ ได้ฟังการบรรยายจากผู้ที่ค้นพบว่าสาร MPTP สามารถทำให้เกิดโรคพาร์กินสันอย่างเฉียบพลันได้ ทั้งนี้ โดยการสืบสวนจากผู้ป่วยที่ติดเฮโรอีนและได้ไปฉีดเฮโรอีนสังเคราะห์ชนิดใหม่ที่ผลิตขึ้นโดยคนสมองใส โดยที่สารสังเคราะห์ตัวใหม่ปนเปื้อนด้วยสาร MPTP ซึ่งเลือกเจาะจงทำลายเซลล์ประสาทที่บริเวณก้านสมองส่วนบนซึ่งมีหน้าที่สร้าง... “สารโดปามีน” และสาร MPTP นี้เองมีโครงสร้างเหมือนกับยาฆ่าหญ้าพาราควอต

“การที่มีการทำลายเซลล์สมองที่ตำแหน่งนี้จะทำให้เหมือนกับขาดน้ำมันหล่อลื่นทำให้เกิดอาการแข็งเกร็ง เคลื่อนไหวช้า โดยที่อาจมีอาการสั่นร่วมด้วย และถ้าโรครุนแรงจะถึงกับเคลื่อนไหวไม่ได้”

และ...นี่เองเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้มีการเฝ้าติดตามผู้ที่สัมผัสกับยาฆ่าหญ้าชนิดต่างๆตั้งแต่ปี 2000 เป็นต้นมา โดยมีรายงานที่เปรียบเทียบผลจากรายงานที่มีมาก่อนหน้านั้นทางสถิติ และพบว่า ผู้ที่สัมผัสกับสารเคมีที่ใช้ในการฆ่าหญ้าและวัชพืชเหล่านี้มีความเสี่ยงที่จะเกิดโรคพาร์กินสันเพิ่มขึ้น

ในปี 2006 มีการรายงานผลจากการติดตามผู้ที่สัมผัสกับสารเคมีเหล่านี้ในการติดตามเป็นเวลา 9 ปี และสรุปผลว่ามีความเสี่ยงจากการเกิดโรคพาร์กินสันเพิ่มขึ้นถึง 70% และในเวลาต่อมาได้พิสูจน์ว่าพาราควอตเป็นตัวสำคัญและทำให้มีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นถึง 2.5 เท่า

ในรายงานจากสมาคมแพทย์ทางระบบประสาทของสหรัฐฯ หลายรายงาน ในปี 2011 โดยที่ 17 ใน 19 รายงาน มีผลสรุปตรงกันว่าเพิ่มความเสี่ยงขึ้น 3 เท่า และในปี 2013 มีการตีพิมพ์รายงานเป็น 100 ชิ้นจากทั่วโลก ซึ่งมีข้อสรุปตรงกันในการเกิดโรคพาร์กินสันเพิ่มขึ้นจากสารเคมีเหล่านี้ รวมทั้งการวิเคราะห์จากรายงานต่างๆเพื่อดูความสัมพันธ์ระหว่างการเกิดโรคพาร์กินสันและการที่มีความเปลี่ยนแปลงในระดับยีน เมื่อมีการสัมผัสหรือปนเปื้อนยาฆ่าหญ้าและวัชพืชในสิ่งแวดล้อม

นอกจากนี้ ยังพบหลักฐานเชิงประจักษ์ว่า สารเคมีที่ปนเปื้อนเหล่านี้ทำให้เกิดความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญในการเกิด “โรคพาร์กินสัน”

รายงานสรุปในวารสาร Scientific American 2014 ได้กล่าวถึงกลไกในการทำลายเซลล์ประสาท โดยที่อาจจะเกิดจากการที่มีการสร้างอนุมูลอิสระพิษมากขึ้น และโดยอาจที่ผ่านกลไกในการยับยั้งเอนไซม์ ALDH ซึ่งมีหน้าที่ในกระบวนการเมตาบอลิซึมของไขมัน โปรตีน รวมทั้งของเสียเช่นแอลกอฮอล์

ทั้งนี้ทั้งนั้น สำหรับคนที่มียีนของ ALDH ผิดแปลกแตกต่างกันออกไปยิ่งจะทำให้หน้าที่ในการทำงานเสียยิ่งขึ้นไปอีกเมื่อไปเจอกับสารเคมีฆ่าหญ้าและวัชพืชเหล่านี้ หน้าที่สำคัญอีกประการหนึ่งของเอนไซม์นี้ คือการสลายพิษของ DOPAL ซึ่งเป็นผลผลิตของโดปามีน และจะเกิดการสะสมมากขึ้นเรื่อยๆจนไปทำลายเซลล์ประสาทที่สร้างโดปามีน จากการค้นพบดังกล่าว จึงได้มีการศึกษาฆ่าหญ้า 26 ชนิดที่มีการจำหน่าย โดยที่ 11 ชนิดมี

ฤทธิ์ในการยับยั้งเอนไซม์ ดังกล่าว...โดยที่ 8 ใน 11 ชนิดมีการใช้อยู่ในแถบของแคลิฟอร์เนีย ซึ่ง...มีผู้ที่เกิดเป็นพาร์กินสันในการศึกษานี้ และอย่างน้อยตั้งแต่ปี 2011 จนถึง 2018 มีการศึกษาโดยใช้พยาธิตัวกลมซึ่งมีกระจุกประสาทแบบเดียวกันกับคน และพบว่า... “สารพาราควอต” และ “ไกลโฟเสท” มีฤทธิ์ในการทำลายเซลล์ประสาทที่สร้างสารโดปามีน นอกจากนี้ ในปี 2017 มีการรวบรวมรายงานทั้งหมดในคน...ทำการพิเคราะห์ในเชิงสถิติจากผลงานการศึกษาที่ผ่านมา ถ้าสามารถได้ข้อสรุปชัดเจนถึงความสัมพันธ์ระหว่างสารเคมีที่ใช้ในการฆ่าหญ้ากับการเกิดโรคพาร์กินสัน

สารพาราควอตถูกแบนใน 48 ประเทศในเอเชียซึ่งรวมทั้งประเทศจีนซึ่งเป็นผู้ผลิตแต่ไม่ให้ใช้ มีการแบนในประเทศลาว เขมร เวียดนาม ศรีลังกา ศ.นพ.ธีระวัฒน์ ย้ำว่า เรื่องยาฆ่าหญ้าเหล่านี้พวกเราที่เรียนหมอจะเห็นคนตายอย่างทรมานหลายราย ที่พลาดสัมผัสผิวหนังหรือกินโดยอุบัติเหตุและตายทรมานจากเนื้องอกเป็นพังผืด ตับวายและไตวาย ต่อมา...มีการใช้โดยให้มีการปกปิดร่างกายมิดชิดแต่ก็ยังมีสัมผัสผิวหนังและตกค้างอยู่ในไรนา ในน้ำที่ขัง ชาวไร่ชาวนาย่าน้ำที่มีสารปนเปื้อนเหล่านี้ เฉพาะที่จังหวัดหนองบัวลำภู ที่โรงพยาบาลจังหวัดมีคนไข้ 100 กว่ารายในหนึ่งปี และเสียชีวิต 6 รายด้วยชาเน่าและมีติดเชื้อซ้ำซ้อน หลายรายต้องตัดขาทิ้ง

ในประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีประกาศในปัจจุบันนี้จัดพาราควอต ให้เป็นยาพิษที่ร้ายแรงที่สุดในมนุษย์และไม่มียาแก้พิษ การที่เกษตรกรในสหรัฐฯจะนำไปใช้จะต้องได้รับการอบรมอย่างเข้มงวดและจะต้องมีการขึ้นทะเบียน นอกจากนี้ยังมีการตรวจสอบเป็นระยะ ถึงตรงนี้...ถ้ากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และอนุกรรมการที่ตั้งขึ้นเพื่อต่ออายุหรือไม่ ยังคงประกาศว่าไม่มีหลักฐานถึงอันตรายที่มีต่อมนุษย์ ก็อาจจำเป็นต้องอธิบายว่าทำไมประเทศต่างๆเกือบ 50 ประเทศไม่ให้มีการใช้สารพิษเหล่านี้ “จริงอยู่...อันตรายจะลดน้อยลงมากถ้าการใช้มีการระวังขั้นสูงสุดในการปกปิดมิดชิดเพื่อป้องกันไม่ให้มีการสัมผัส แต่ถ้ามีการเดินเล่น หรืออุบัติเหตุ...จะเป็นอันตรายถึงชีวิตหรือเกิดโรคทางสมองในภายหลังและยังต้องคำนึงถึงการตกค้างสะสมในสิ่งแวดล้อม รวมกระทั่งถึงในพืชผักผลไม้ที่คนไทยทั้งประเทศต้องกินและต้องเผชิญกับโรคที่รักษาไม่ได้เลยในอนาคต”

ศ.นพ.ธีระวัฒน์ เหมะจุฑา ผู้อำนวยการศูนย์โรคติดเชื้อโรคอุบัติใหม่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งคำถามทิ้งท้าย คุ่มแล้วหรือ? และไม่มีวิธีอื่นแล้วหรือ?...ที่ปลอดภัยกว่าทุกๆที่รู้ว่ามีอันตรายแฝงอยู่ตลอดมาเกือบ 20 ปี

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า
ฉบับวันพฤหัสบดีที่ 12 เมษายน พ.ศ.2561

คอลัมน์แตกใบอ่อน : ส่องเกษตรยุค‘อเจ้า’สู่ยุคปัจจุบัน
ชวนมาช่วยกัน‘ลด ละ เลี่ยง เลิก’การใช้สารพิษ

ละครเรื่อง “บุพเพสันนิวาส” ที่กำลังเป็นกระแส “ทอล์กออฟเดอะทาวน์” อยู่ในขณะนี้ ถือว่าเป็นละครที่มีเรตติ้งสูงมากที่สุดเรื่องหนึ่ง ด้วยเนื้อหาที่แปลกแหวกแนวสร้างสรรค์แตกต่างจากละครเดิมๆ ของไทยในอดีตที่มีแต่ตบตีแย่งชิงชิงชู้สาวเป็นส่วนใหญ่ พระนางอย่าง “แม่การะเกด” และ “พ่อหมื่นสุนทรเทวา” ซึ่งแสดงได้อย่างลงตัว มีเสน่ห์ เรียกแฟนคลับให้เกาะติดอยู่หน้าจอในช่วงวันพุธ พฤหัสบดีได้อย่างเหนียวแน่น แถมยังมีนักแสดงร่วมแท็กทีมประชันฝีมือกันมากมาย จนทำให้ละครเรื่องนี้มีคุณภาพระดับคับแก้ว โด่งดังเป็นที่รู้จักกันทั้งเรื่องเกือบทุกตัวละครไม่ว่าจะตัวเด่นหรือตัวรอง

“ดูละครแล้วให้ย้อนดูตัว” ด้วยละครเรื่องนี้นับว่ามีการสอดแทรกขนบธรรมเนียม ประเพณี ประวัติศาสตร์ที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงอย่างมาก พฤติกรรมของตัวเอกในละครที่ไม่ว่าจะพูดหรือทำอะไร ก็จะมีผู้ชมนิยมชมชอบทำตามและแชร์ตามโลกโซเชียลในชั่วพริบตา ยกตัวอย่างการนำเสนอเมนูอาหารในเรื่อง เช่น กุ้งแม่น้ำเผา มะม่วงน้ำปลาหวาน ทองหยิบ ทองหยอด ฝอยทอง หมูโสร่ง เป็นต้น ทำให้ได้ทราบประวัติความเป็นมาของเมนูหรือเรื่องนั้นๆ ด้วย จนสร้างปรากฏการณ์ที่แตกต่างมากถ้าเทียบกับละครเรื่องอื่นๆ แต่ยังมีอีกหนึ่งมุมหนึ่งที่ทางผู้ผลิตละครเรื่องนี้นำเสนอออกไปสักนิด คือเรื่องของวิถีเกษตรกรรมไทยในสมัยนั้น ซึ่งความจริงน่าจะเป็นยุคที่เรียกได้ว่า “ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว” เพราะการทำเกษตรกรรมของชาวอยุธยาสมัยนั้น คงยังไม่มีการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่เป็นพิษมากมายเหมือนในปัจจุบันนี้ บ้านเมืองยังคงอุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ผู้คนยังดีมีดีกับธรรมชาติได้เกือบทั่วทุกตารางนิ้ว น้ำท่าที่ใช้ในการอุปโภค บริโภค ตามห้วยหนอง คลองบึงก็ใช้ได้ทันที ไม่ต้องระวังยาฆ่าหญ้า รวมถึงสารกำจัดโรคแมลงอย่างในปัจจุบัน ซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอนุญาตให้นำเข้ามาได้อย่างสะดวกโยธินจนยอดปีละหลายหมื่นล้านบาท เพื่อให้เกษตรกรนำไปอาบขีโลมลงแปลงเพาะปลูก ตกค้างอยู่ตามป่าต้นน้ำลำธารและยอดเขาเมื่อฝนตกก็ชะล้างสารพิษเหล่านี้ลงไปสู่แหล่งน้ำ ลำคลอง ส่งผลให้น้ำเป็นพิษ กุ้ง หอย ปู ปลา ล้มหายตายจากสูญพันธุ์ไปเป็นจำนวนมาก

ยกตัวอย่าง “ศัตรูพืช ศัตรูข้าว” เช่น หนอน และปูนา ยังเกือบจะสูญพันธุ์ จนนำมาสู่ความน่าสมเพชเวทนาในปัจจุบันคือเกษตรกรต้องหันมาเพาะเลี้ยงจำหน่ายขยายพันธุ์ “หนอน” และ “ปูนา” สร้างรายได้กันอย่างน่าอณาใจ เพราะในไม่ช้ามันอาจจะล้นและกลับมาทำลายพืชผลของเกษตรกรเอง ที่โลกกลับตาลปัตรเช่นนี้ ก็เพราะสาเหตุหลักมาจากการใช้สารพิษอย่างไม่บันยะบันยัง จนทำให้ศัตรูพืชที่แพร่กระจายขยายพันธุ์ได้ง่าย ยังเกือบสูญพันธุ์และลดน้อยถอยลงดังที่กล่าวไป เพราะสารเคมีที่เป็นพิษถูกส่งไปทำลายล้างเผ่าพันธุ์สิ่งมีชีวิตทั้ง “ชนิดดี” และ “ชนิดร้าย” ในธรรมชาติจนราบคาบหมดสิ้น และอาจจะไม่เว้นแม้กระทั่ง “มนุษย์” ด้วยก็เป็นได้ ถ้ายังไม่ “หยุด”!!! แล้วเราจะปล่อยให้ประเทศของเราเป็นอย่างนี้ต่อไปเรื่อยๆ กระนั้นหรือ???... เดาไม่ออกเลยว่าอีกสิบยี่สิบปีข้างหน้าจะเป็นอย่างไร ต่อไปคงต้องเพาะเลี้ยงหนอน แมลงศัตรูพืชมาเป็นอาหารกันอีกด้วยหรือไม่

จึงอยากเชิญชวนเหล่าอเจ้าชาวเกษตรกรมาช่วยกัน ลด ละ เลี่ยง เลิกใช้สารพิษกันเถอะ โดยหันมาใช้วิธีการทำเกษตรปลอดสารพิษ เกษตรอินทรีย์ แบบพึ่งพิงอิงธรรมชาติ ใช้ปัจจัยการผลิตจากสิ่งที่มีง่ายๆ ใกล้ตัว ไม่ว่าจะเป็นเศษไม้ ใบหญ้า ตอซังฟางข้าว พืชสมุนไพรไล่แมลงอย่างขมิ้น ข่า ตะไคร้ ใบมะกรูด ขมิ้นชัน ไพล ฟ้า ทะลายโจร ฯลฯ รวมถึงการใช้จุลินทรีย์ชีวภาพจุลินทรีย์หน่อกล้วย จุลินทรีย์ขุยไผ่ ทั้งหมดเป็นจุลินทรีย์ท้องถิ่น

ไทยที่ใช้ในการปราบโรคแมลง ใช้หินแร่ภูเขาไฟไทยในการปรับปรุงบำรุงดิน สร้างระบบนิเวศน์ให้กลับสู่สภาพยุค
อ้อเจ้าให้มากที่สุด

วันนี้คนไทยกำลังสนุกและมีความสุขกับละคร “บุพเพสันนิวาส” กำลังนิยมชมชอบชุดไทย แต่งไทย กิน
ขนมไทย อาหารไทย และสถานที่ต่างๆ ในประวัติศาสตร์ไทย แล้วทำไมเราจะกลับไปทำอาชีพเกษตรกรรมแบบ
ไทยๆ บ้างไม่ได้ โดยการใช้อุสินทรีย์สายพันธุ์ไทย ใช้หินแร่ภูเขาไฟไทย ใช้สมุนไพรไทย ตามวิธีการทำเกษตรแบบ
ไทยๆ โดยไม่ต้องใช้สินค้านำเข้าพวกสารเคมีกำจัดโรค แมลง ศัตรูพืชจากต่างประเทศ เหนือนี้ก็สามารถช่วยอนุรักษ์
ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม ผืนแผ่นดินของไทยให้อยู่ยั่งยืนไปชั่วลูกชั่วหลานแบบบูรณาการสร้าง “ความมั่นคง มั่ง
คั่ง ยั่งยืน” ตามนโยบายรัฐบาล “ลุงตู่” ได้อีกทางหนึ่งได้อย่างดีเลยทีเดียวนะขอรับ

มนตรี บุญจรัส

ชมรมเกษตรปลอดสารพิษ

‘สมคิด’ จี้ปฏิรูปใหญ่ภาคเกษตร มุ่งเน้น 5 มิติเสริมจุดแข็งเศรษฐกิจประเทศ

นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี เปิดเผยว่า แม้ว่าเศรษฐกิจภาพรวมของประเทศไทยดีขึ้น แต่
สิ่งที่เป็นรากฐานสำคัญที่ต้องเร่งแก้ไข คือ ปัญหาความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้ ความยากจน โดยเฉพาะ
เกษตรกร ซึ่งเป็นทรัพยากรสำคัญของประเทศ เราเป็นประเทศเกษตรกรรม ที่ผ่านมากเกษตรกรรมเราไม่ได้รับการ
พัฒนาเท่าที่ควร ส่วนแบ่ง GDP น้อยเกินไป ไม่ถึงร้อยละ 10 แต่คนส่วนใหญ่ของประเทศอยู่ในภาคเกษตรกรรม
หากเรายังไม่ทำอะไร คนส่วนใหญ่ จะจนลงเรื่อยๆ สังคมจะอยู่ไม่ได้ เราต้องเปลี่ยนภาคเกษตรให้เข้มแข็ง ทันสมัย
เกษตรกรรุ่นใหม่อยู่กับเกษตรกรรม ต้องมีการปฏิรูปครั้งใหญ่โดยเน้น 5 มิติ ดังนี้

1.ให้ยึดศาสตร์พระราชา เศรษฐกิจพอเพียง เป็นหลักดำรงชีพ ปลูกฝังให้ซึมลึกในใจเกษตรกร 2.ไม่เอาการ
ผลิตเป็นตัวนำ เอาการตลาดเป็นตัวนำ เป็นมิติใหญ่ เราต้องช่วยคิดให้ครบวงจร ข้อมูลต้องมีก่อน ทำอย่างไรสินค้า
ที่ปลูกให้ขายได้ เกษตรกรไม่อยู่ในสถานะที่เสี่ยงได้ 3.เกษตรกรอ่อนแอจะไม่สามารถทำได้ ต้องให้ความรู้ใหม่แก่
เค้า มีสินเชื่อนับสนุน พร้อมให้ความรู้และโอกาส ตั้งแต่การผลิตจนถึงการตลาด สร้าง Smart Farmer ขึ้นมา
โดยมีคนอยู่ 1 กลุ่มจะรับสิ่งใหม่ๆ ก่อนใช้หลัก Innovation Adoption ต้องเลือกกลุ่มเรียนรู้เร็วเป็นตัวนำการ
เปลี่ยนแปลงในชุมชน เกิดการกระจายของ Innovation สินเชื่อต้องถึง ทำต้นทุน ดอกเบี้ยเงินกู้และปุ๋ย/ปัจจัยการ
ผลิตให้ต่ำ และที่สำคัญคือเรื่องเทคโนโลยีต้องมี และเปลี่ยนความคิดเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการให้ได้ 4.e-
commerce สินค้าเกษตร ต้องผลักดันให้เกิดขึ้นโดยเร็ว ปัจจุบันการค้าไม่มีพรมแดนแล้ว ต้องเชื่อมโยงตลาดโลก
ให้ถึงกลุ่มเกษตรกรหรือวิสาหกิจชุมชนในระดับพื้นที่ให้ได้ จากนั้น Logistic จะตามมาเอง 5.การท่องเที่ยวและ
บริการ การเกษตรต้องเชื่อมโยงกับท่องเที่ยวให้ได้ นโยบายท่องเที่ยวเมืองรอง และท่องเที่ยวชุมชน การเกษตร
และสินค้าวิสาหกิจชุมชนจะเป็นจุดขายที่สำคัญ จะมีการเชื่อมต่อกับคมนาคมที่สะดวกเช่นรถไฟความเร็วสูงหรือทางคู่
จากเมืองหลักให้ถึงเมืองรอง เพื่อกระจายนักท่องเที่ยว

นายกฤษฎา บุญราช รมว.เกษตรและสหกรณ์ กล่าวว่า ผู้บริหารกระทรวงเกษตรฯ ต้องเป็นโค้ชในการ
ขับเคลื่อนการปฏิรูปโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร 20 โครงการ ในงบกลางปี 2.4 หมื่นล้านบาท ซึ่งสอดคล้องกับ
โครงการไทยนิยมยั่งยืนที่กำลังจะเกิดขึ้น และจะต้องใช้การตลาดนำการผลิต เพื่อความยั่งยืน ลดความเหลื่อมล้ำ
เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

เกษตรฯเตือนเข้าฤดูร้อน ระวัง'เพลี้ย'ถล่มนาข้าว

นายประสงค์ ประไพตระกูล รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เปิดเผยว่า ในช่วงนี้กำลังเข้าสู่ฤดูร้อน เริ่มพบการทำลายของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในภาคกลางและภาคเหนือตอนล่าง แต่ไม่ถึงกับระบาดและทำความเสียหายกับผลผลิต โดยวิธีการป้องกัน ควรปลูกข้าวพันธุ์ต้านทานเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เช่น กข 6 กข 31 กข 41 กข 43 สุพรรณบุรี 2 สุพรรณบุรี 3 สุพรรณบุรี 90 พิษณุโลก 2 เป็นต้น และไม่ควรถูกพันธุ์เดียวติดต่อกันเกิน 4 ฤดูปลูก หมั่นสำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ หากพบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลให้ใช้เชื้อราบีวเวอเรีย (เชื้อสด) อัตรา 1 กิโลกรัม (2 ถุง) ต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นในบริเวณที่พบช่วงเวลาเย็น

หากจำเป็นต้องใช้สารกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล แนะนำว่า ข้าวระยะกล้าถึงแตกกอ (อายุ 30-45 วัน) ใช้ บูโพรเฟซิน 25 % WP 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ส่วนข้าวระยะแตกกอเต็มที่ ใช้ อีโทเฟนพรีอ็อกซ์ 10% EC 20 ซีซี ต่อน้ำ 20 ลิตร และข้าวระยะตั้งท้องถึงออกรวง ใช้ ไทอะมิโทแซม 25% WG 2 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร และให้ระวัง ไม่ควรใช้สารเคมีบางชนิดในนาข้าวที่จะทำให้เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลระบาดเพิ่มขึ้น คือ สารกลุ่มไพรีทรอยด์สังเคราะห์ ชนิดพ่นน้ำ ได้แก่ แอลฟาไซเพอร์เมทริน 10% EC ไซแฮโลทริน แอล 5% EC และไซเพอร์เมทริน 15% EC 25% EC อย่างไรก็ตาม ชาวนาควรหมั่นสำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ หากพบการเข้าทำลายของศัตรูพืชให้รีบดำเนินการป้องกันกำจัดทันที